

І. І. Чуліпа

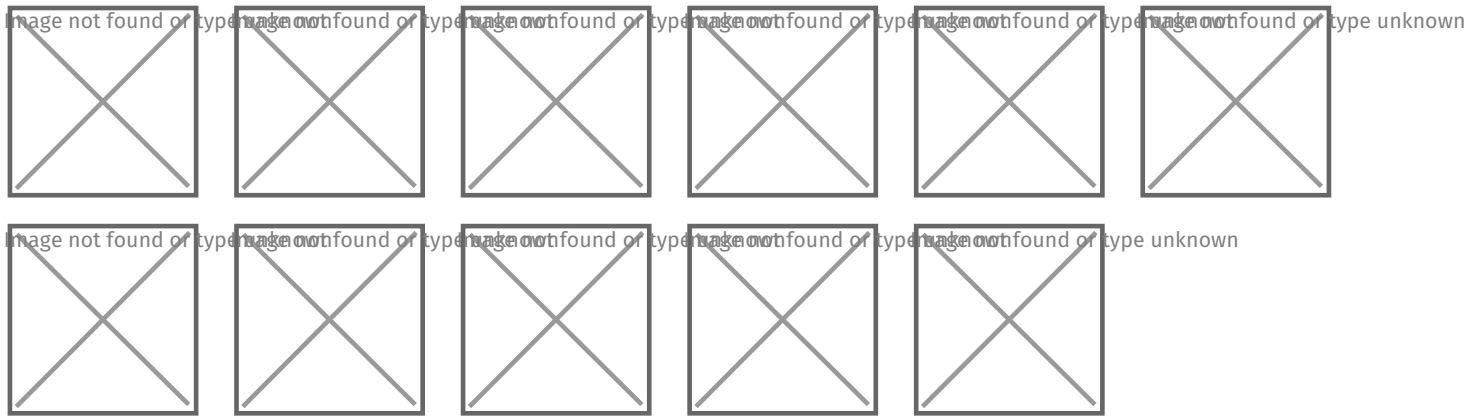
Титов Микола Федорович

ТИТОВ Микола Федорович (01. 08. 1947, с. Носіліца Полоцької, нині Вітебської обл., Білорусь — 30. 04. 2025, Київ) — художник-реставратор, живописець. Професор (2008). Заслужений діяч мистецтв України (2007). Член НСХУ (2014). Навчався в художній студії Будинку офіцерів Київського військового округу (1966—69; керівник — [О. Годунов](#)), на вечірньому відділенні історичного факультету Київського університету імені Т. Шевченка (1973—79). Закінчив Київський художній інститут (1988), де відтоді й працював (нині Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури): завідувач кафедри техніки та реставрації творів мистецтва (1993—2018), керівник навчально-творчої майстерні реставрації товарів живопису (від 1994), проректор з науково-методичної роботи (2003—10). Основні галузі — реставрація творів станкового живопису, живопис. Серед відреставрованих творів — предметний план і полотно панорами «Героїчна оборона і звільнення Севастополя 1854» та «Штурм Сапун-гори» (Севастополь, 1997—2002); картини «Пушкін на березі Чорного моря» І. Айвазовського, «Христос і багатий юнак» Ф. Чумакова, «Забутий солдат» В. Верещагіна (2003—06; усі — у Миколаївському художньому музеї), картини О. Кокеля (у Чуваському художньому музеї, РФ). У творчому доробку переважають пейзажі (створив цикли пейзажів — Байкал, Сахалін, гори Тянь-Шань, о-в Валаам, Кольський півострів, Крим, Китай; у них точно відтворено географічні та кліматичні особливості ландшафту), натюрморти (здебільшого предмети селянського побуту). Учасник багатьох всеукраїнських мистецьких виставок; організував кілька персональних виставок. Деякі роботи Т. зберігають у Білоцерківському краєзнавчому музеї (Київська обл.), Сосницькому літературно-меморіальному музеї О. Довженка (Чернігівська обл.), Художньому музеї Криворізького педагогічного університету (Дніпропетровська обл.). Автор методичних розробок і рекомендацій, а також публікацій у галузі реставрації,

темперного іконопису, стандартів вищої освіти зі спеціальності «Реставрація творів мистецтва».

Фотоілюстрації

Основні твори

«Захід сонця на Байкалі», «Осінь на Байкалі», «У тайзі» (усі — 1971), «Старовинна вулиця. Керч» (1981), «Савчина гірка» (1986), «Жоржини», «Льодовик Дмитрієва. Тянь-Шань» (усі — 1992), «Микільський скит. Валаам» (1993), «Долина Ферсмана. Кольський півострів» (1999), «Макові поля. Крим», «Лісова дорога. Білорусь» (обидва — 2000), «У Немирові взимку» (2009), «Немирівські озера», «Спогади про Китай», «Чайки й море», «У Карпатах», «Мис Айя. Крим», «Жито», «Натюрморт з гарбузами», «Чайки і море», «Солерос», «Скелі над морем», «Сиваські озера», «Подих Сиваша» (усі — 2011), «Пляж під Одесою» (2015), «Соняхи» (2016).

Основні праці

Визначення та опис стану збереженості творів станкового живопису. К., 2001; Техніка багатшарового станкового олійного живопису // Укр. АМ: Дослідн. та наук.-метод. пр. К., 2001. Вип. 8; Техніка і технологія темперного жовткового іконопису: Навч. посіб. К., 2005; Відродження шедеврів. К.; М., 2006 (співавт.).

Рекомендована література

1. Микола Титов // Митець і час. 2008. № 2.

Бібліографічний опис:

Титов Микола Федорович / І. І. Чуліпа// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890865>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).